

PLA DOCENT

DRET DE L'EMPRESA II (20664)

Grau en Ciències Empresarials

1. Dades descriptives de l'assignatura.

- Nom de l'assignatura: Dret de l'Empresa II.
- Curs acadèmic: 2011/2012.
- Curs: 1r.
- Trimestre: 3r.
- Titulació/Estudis: Grau en Ciències Empresarials.
- Àrea de Coneixement: Dret Mercantil.
- Codi assignatura: 20664.
- Nombre de crèdits ETCS: 6.
- Hores dedicació estudiant: 150h.
- Llengua o llengües de docència: català i castellà.
- Professorat:

Grup 1/1.....	J. Castañer
Grup 1/2.....	X. Foz
Grup 4/101...	J. Castañer
Grup 4/102...	M. Bianchi
Grup 4/103...	J. Castañer
Grup 4/104...	E. Suárez
Grup 4/201...	E. Suárez
Grup 4/202...	X. Foz

2. Presentació de l'assignatura.

L'assignatura *Dret de l'Empresa II* aporta coneixements jurídics especialitzats per tal de que l'estudiant conegui el dret que resulta d'aplicació a les activitats comercials i industrials. En aquest sentit, l'objectiu de l'assignatura és facilitar als alumnes les claus introductòries essencials del dret mercantil espanyol. Per tal d'aconseguir aquesta objectiu, s'examinen les institucions del dret de què se serveixen els empresaris per al desenvolupament de la seva activitat, tant pel que fa l'accés (p.e.: societats que es poden constituir) com a l'exercici (p.e.: signes distintius o contractes que es poden utilitzar per promocionar els productes i serveis) i sense oblidar la sortida del mercat (p.e.: extinció de l'empresa en situació d'insolvència).

3. Competències a assolir en l'assignatura.

[a] Competències generals.

De caràcter instrumental:

- Capacitat d'anàlisi i síntesis.
- Comunicació oral i escrita.
- Resolució de problemes.
- Presa de decisions.
- Capacitat de gestió de la informació.

De caràcter sistèmic.

- Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica.
- Aprenentatge autònom.
- Iniciativa en la resolució de conflictes.

De caràcter interpersonal.

- Raonament crític.
- Discussió i posada en comú de solucions.
- Negociació.

[b] Competències específiques.

- [1] Aprendre a identificar els problemes que planteja una empresa des de la perspectiva jurídica.
- [2] Cerca de la informació que permet resoldre dubtes i problemes.
- [3] Utilització dels textos legals i altra documentació jurídica.
- [4] Comprensió del vocabulari jurídic empresarial.
- [5] Entendre el funcionament dels mecanismes jurídics de solució de conflictes arbitrals i judicials.
- [6] Valorar les conseqüències jurídiques de la presa de decisions en el món empresarial.

4. Continguts.

Tema 1. Concepte, contingut, sistemàtica i fonts del Dret Mercantil

- 1.1. El concepte del Dret Mercantil.
- 1.2. Contingut i sistemàtica del dret mercantil.
- 1.3. Les fonts del dret mercantil.

Tema 2. L'empresari mercantil (estatut jurídic)

- 2.1. L'empresari mercantil individual i l'empresari col·lectiu.
- 2.2. La publicitat registral de l'empresari: el Registre Mercantil. Funcions i principis de la publicitat registral.
- 2.3. Les institucions auxiliars: la fe pública mercantil; el mercat de valors.
- 2.4. La representació mercantil.
- 2.5. La comptabilitat mercantil: comptabilitat en sentit formal i en sentit material
- 2.6. L'auditoria de comptes.
- 2.7. Responsabilitat civil de l'empresari.

Tema 3. L'empresari mercantil individual

- 3.1. L'empresari mercantil individual. Capacitat, inhabilitació, incompatibilitats.
- 3.2. L'exercici del comerç per persona casada.
- 3.3. L'exercici del comerç per estrangers.

Tema 4. Les societats mercantils (I)

- 4.1. Concepte de societat mercantil i classes.
- 4.2. Denominació social, nacionalitat, domicili i objecte social.
- 4.3. La constitució de la societat mercantil: la personalitat jurídica. Societat en constitució i societat irregular.
- 4.4. La nul·litat de les societats.

4.5. Les societats personalistes: la societat col·lectiva, la societat comanditària simple i la societat comanditària per accions.

Tema 5. Les societats mercantils (II)

- 5.1. Les societats de capital: estudi comparatiu basat en la societat anònima i en la societat de responsabilitat limitada.
- 5.2. Concepte, característiques i tipologia de les societats de capital.
- 5.3. Requisits de constitució.
- 5.4. El capital social.
- 5.5. Les aportacions. Prestacions accessòries.
- 5.6. Les accions / participacions socials. La condició d'accionista / soci..
- 5.7. Els òrgans socials. La junta general (concepte, competència i regles de funcionament). Els administradors (concepte, competència, estructura; estatut jurídic).
- 5.8. Determinació i aplicació del resultat.
- 5.9. Modificacions estatutàries: en especial, augment i reducció de capital.
- 5.10. Modificacions estructurals: fusió, escissió, cessió global d'actiu i passiu, trasllat del domicili a l'estranger.
- 5.11. Dissolució i liquidació.
- 5.12. La societat unipersonal.
- 5.13. Les societats laborals.
- 5.14. La societat cooperativa.
- 5.15. L'agrupació d'interès econòmic.
- 5.16. Els grups de societats.

Tema 6. Dret de la competència i de la propietat industrial

- 6.1. La llibertat d'empresa en el marc de l'economia social de mercat: la competència econòmica.
- 6.2. El Dret de defensa de la competència. Conductes prohibides. La Comissió Nacional de la Competència.
- 6.3. El Dret contra la competència deslleial. Supòsits de deslleialtat competitiva.
- 6.4. El Dret de la propietat industrial.
- 6.5. La protecció jurídica de les invencions industrials: patents i models d'utilitat.
- 6.6. La protecció jurídica del disseny industrial.
- 6.7. La protecció jurídica dels signes distintius: marques i noms comercials.

Tema 7. Dret dels títols valors

- 7.1. Concepte i evolució actual dels títols valors.
- 7.2. Classes de títols valors.

7.3. La lletra de canvi. Requisits essencials de la lletra de canvi. Subjectes que hi intervenen. Les declaracions canviàries: lliurament, acceptació, endós i aval. Venciment i pagament de la lletra. Accions canviàries. Excepcions canviàries. Prescripció.

7.4. El xec. Característiques. Formes del xec. Circulació del xec. Pagament del xec. Xecs especials.

7.5. El pagaré. Requisits i especialitats.

Tema 8. Obligacions i contractes mercantils

8.1. Especialitats de les obligacions i dels contractes mercantils.

8.2. Condicions generals de la contractació i clàusules abusives en contractes de consum.

8.3. El contracte de compravenda mercantil.

8.4. Els contractes de distribució: el contracte de subministrament, el contracte de concessió comercial, el contracte de distribució selectiva, el contracte de franquícia, el contracte estimatori.

8.5. Els contractes de transport.

8.6. Els contractes bancaris. Operacions actives (préstec de diners, obertura de crèdit ordinària, crèdit documentari, contracte de descompte), operacions passives (dipòsit irregular de diners), contractes neutres o de gestió. Altres contractes financers: contracte de compte corrent comercial, factoring, arrendament financer o lísing.

8.7. Contractes de garantia. Fiança mercantil. Fiança solidària i garantia a primera demanda. Carta de patrocini. Acord de garantia financera.

8.8. Contractes de col·laboració: comptes en participació.

8.9. Contractes de gestió: contracte de comissió, contracte d'agència, contracte de mediació o corretatge.

8.10. Contracte de dipòsit.

8.11. Contractes d'assegurança: l'assegurança contra danys (assegurança contra incendis, de transport, de crèdit i de caució, de responsabilitat civil, reassegurança) i assegurança de persones (assegurança sobre la vida, sobre accidents, de malaltia i d'assistència sanitària).

Tema 9. Dret Concursal

9.1. Fonaments i evolució històrica del dret concursal: la Llei Concursal.

9.2. Pressupòsits de la declaració del concurs de creditors.

9.3. Els òrgans del concurs: el jutge del concurs i l'administració concursal.

9.4. Els efectes de la declaració de concurs: sobre el patrimoni i la persona del deutor, sobre reclamacions i execucions, sobre els crèdits, i sobre els contractes.

- 9.5. Operacions sobre les masses activa i passiva: separació i reintegració de la massa activa; reconeixement i classificació dels crèdits.
- 9.6. Solucions del concurs: conveni i liquidació
- 9.7. Qualificació del concurs.
- 9.8. Conclusió i reobertura del concurs.
- 9.9. Especialitats en el concurs d'entitats de crèdit, d'assegurances i d'empreses de serveis d'inversió. Dret paraconcursal.

5. Avaluació.

[5.1] La nota final de l'assignatura Dret de l'Empresa II es calcularà a partir de la següent proporció: la presència i participació en els seminaris i el lliurament i contingut dels *test de coneixements* als que es refereix l'apartat següent tindrà un valor de 40% de la nota global i l'examen final tindrà un valor del 60%.

[5.2] *Avaluació contínua.* Els professors responsables de pràctiques penjaran al *Campus Global* amb una antelació suficient les pràctiques que hauran de realitzar els alumnes.

No és necessari lliurar les pràctiques al professor ja que es resoldran a classe. En aquesta resolució es valorarà positivament la participació activa dels estudiants, que podran ser preguntats en tot moment pel professor.

Al final de cada classe pràctica els alumnes hauran de respondre a un examen tipus test de resposta múltiple sobre qüestions relacionades amb la pràctica [*test de coneixements*] en un temps màxim de 20 minuts. Per resoldre el *test de coneixements* no es podran utilitzar els materials docents ni els textos legals excepte que el professor així ho autoritzi.

El lliurament d'aquest test es, a més de l'element que permetrà al professor avaluar els coneixements de l'alumne, la prova de l'assistència de l'alumne a classe. L'alumne haurà d'assistir al grup o seminari que li ha estat assignat. Excepcionalment, i per causa justificada, el professor podrà autoritzar a l'estudiant el canvi de grup o seminari per a una sessió en concret.

Per poder ésser qualificat en aquest apartat l'estudiant haurà de realitzar i lliurar un mínim de 5 test de coneixements. En cas contrari, la qualificació de l'avaluació contínua serà de 0 punts sobre 10. No obstant, podran alliberar-se d'assistir a les classes pràctiques aquells alumnes que hagin rebut l'autorització del professor de pràctiques de l'assignatura, prèvia acreditació de forma fefaent per escrit i amb antelació suficient d'una raó adequada (p.e.: malaltia, impediments familiars greus, estada a l'estranger aprovada per la UPF, autorització del Degà o del Coordinador d'Estudis, etc.). Per a aquests alumnes alliberats, l'examen final suposarà el 100% de la nota.

[5.3] Examen final. L'examen final tindrà dues parts. La *primera* consistirà en una prova tipus test amb diverses opcions de resposta i tenint en compte que les preguntes no encertades descomptaran. La *segona* part consistirà en resoldre un cas o supòsit pràctic, ja sigui mitjançant qüestions tipus test o preguntes de desenvolupament.

L'examen es realitzarà sense consultar cap classe de text legal o material complementari, amb l'excepció del programa oficial de l'assignatura.

En tot cas, perquè l'assignatura es consideri superada és absolutament necessari que el resultat de l'examen final sigui igual o superior a 3 punts sobre 10.

[5.4] L'examen de setembre serà exclusivament tipus test amb diverses opcions de resposta i tenint en compte que les preguntes no encertades descomptaran.

Aquest examen suposarà el 100% de la nota final, de manera que no es tindran en compte les notes que l'estudiant hagués pogut obtenir en els seminaris pràctics.

6. Bibliografia i recursos didàctics.

[a] Bibliografia bàsica.

A. MENENDEZ y A. ROJO (dir.): *Lecciones de Derecho Mercantil*⁹, Editorial Civitas (Madrid: 2011).

F. SÁNCHEZ CALERO: *Principios de Derecho Mercantil*¹⁶, Editorial Aranzadi (Cizur Menor: 2011).

F. VICENT CHULIÀ: *Introducción al Derecho Mercantil*²², Tirant lo Blanch (Valencia: 2010).

[b] Bibliografia complementària.

M. BROSETA PONT i F. MARTÍNEZ SANZ: *Manual de Derecho Mercantil*¹⁸, Tecnos (Madrid: 2011).

F. SÁNCHEZ CALERO i J. SÁNCHEZ-CALERO GUILARTE: *Instituciones de Derecho Mercantil*³⁴, Editorial Aranzadi (Madrid: 2011).

R. URÍA i A. MENÉNDEZ: *Curso de Derecho Mercantil*², Editorial Civitas, vol. I (Madrid: 2006) i vol II (Madrid: 2007).

[c] Altres recursos didàctics.

Codi de Comerç i legislació mercantil complementària.

Sentències judicials i Resolucions de la Direcció General dels Registres i del Notariat.

Formularis, contractes i altra documentació empresarial pràctica.

Els professors poden penjar periòdicament a al *Campus Global* diversos materials informatius de caràcter complementari (p.e.: notes d'actualitat, notícies, textos normatius, jurisprudència, models documentals, etc). Es recomana als alumnes que consultin amb certa freqüència la pàgina *web*.

7. Metodologia d'aprenentatge.

L'assignatura requerirà treball autònom per part de l'alumne, que consistirà en la realització de casos pràctics a partir de l'estudi i anàlisi de materials bibliogràfics, textos legals i jurisprudencials i altra documentació diversa (p.e.: contractes o formularis). Aquests casos pràctics han de preparar els estudiants per respondre els *tests de coneixements* que se'ls formularan en els seminaris.

Pel que fa al treball presencial, aquest consistirà, per una banda, en classes magistrals en les quals l'alumne podrà intervenir quan ho desitgi per plantejar qüestions o formular opinions relacionades amb la matèria que s'explica.

Per altra banda, també hi haurà treball presencial en els seminaris, on es requerirà la participació activa de l'estudiant perquè proposi solucions als casos pràctics que es plantegen.

Per últim, el professor fixarà uns horaris de tutoria perquè els alumnes puguin clarificar els dubtes que tinguin sobre el contingut i la metodologia de l'assignatura.

8. Programació d'activitats.

[a] Classes teòriques en grup.

Prèviament a cada sessió de classe magistral, és convenient que l'alumne prepari els continguts que s'impartiran amb la bibliografia bàsica i els textos legals corresponents.

A les classes magistrals es desenvoluparan els aspectes principals del temari i s'aprofundirà en aquells qüestions més complexes de l'assignatura, que són els més difícils de comprendre per l'estudiant quan treballa de forma autònoma.

[b] Activitats en subgrup.

Es realitzaran 7 seminaris com a activitats de subgrup, en els quals es resoldrà un cas pràctic. Les sessions en subgrup hauran de preparar-se de forma prèvia a cada sessió. Els enunciats dels casos pràctics que s'hauran de realitzar a cada seminari estaran penjats al *Campus Global*, juntament amb les qüestions que s'hauran de resoldre en cada cas. Al final de la sessió els estudiants seran sotmesos a un *test de coneixements* sobre amb qüestions relacionades amb la pràctica plantejada i resolta.

[c] Contingut temàtic de cada seminari.

Seminari 1. Cas pràctic sobre empresari individual.

Seminari 2. Cas pràctic sobre societats de capital [A].

Seminari 3. Cas pràctic sobre societats de capital [B]

Seminari 4. Cas pràctic sobre propietat industrial.

Seminari 5. Cas pràctic sobre títols canviaris.

Seminari 6. Cas pràctic sobre contractació bancària.

Seminari 7. Cas pràctic de dret concursal.